

אין דורשין פרק שני חגיגה

טו.

עין משפט נר מצוה

א ומי פ"ח מהלכות יסוד
התורה הלכה א':

הגהות הב"ח

(6) ב"ח אינו מוציא דלמא
שתיקה נמי יורה: (3) שם
למשיכה ליה כחלא היא
ששתא ביזמא (4) שם
ולמכרוב ומחל: (5) שם
שם חס ושלום שמי רשות:
יש בשמים מדי אפסוקי:
(7) שם חס מאחר שידע
כבודו ויגדל בי אמר הויל
ואיעריר ט' למצות דעה
לשבת ליל ויזית נפך
נמחק: (8) שם חס לזכיה את
ששפך יצא בכל הארץ
עקר סוגיא: (9) שם כל מה
צננה הקב"ה בעולמו כלה
נגדו: (10) שם לאתן כלי
זמנות ריב פ"ח א"ל
האלהים אפילו ככלי
הרס אבל ריש כ"י: (11) שם
וכל זכות הללו אפי"ס
שבתורתי י"ג: (12) שם אמר
לו והלא כבר משמע:
(13) שם ללמוד מזה מפי
כיון שהגיע לתארוך שבת
אמר לו מחיל: (14) תוס' ד"ה
ומחיל וכו' להדיע שאין
לוי יבולת יותר ממחילי
לכ"ל: (15) ד"ה וכו' וכו' והיה
הוכיח מזה ומתורגמין שבת
תלמוד דהוה חסו ליה משבת
באורייתא חסו קטיל ולא
עוד אלא דהוה על וכו' קמי
ספרא והוה אמר מאן
אלין יתבין ענין חסו ט'
וביין דהוה ששפך בן הוון
שבקין ליה ואלוין לון
וקאמר ליה לרבי מחיל וכו'
סרי פקודא דרש ליה וכו'
ברך את איוב מראשיתו
בזכות מצות ומעשים טובים
שהיה ביה מראשיתו ומימי
ליה טוב לחריט דבר וכו' אלא
טוב לחריט דבר כשהוא טוב
מראשיתו וכו' הוה העפשה
לחריט אביו מגדלו וישלם
היה ויהי כשם שאלו חסו
אחרו קרא וכו' אמר ר"א
לרבי ירושע דין דאלין
עסקין וכו' עסקין אבין
ימי אמר לון אמי רבתי
מה כלתם לשפוק את ביתי
עלי אמר לו ח"ו אלן עסקין
הייט ומתקין בדבריו מורה
וכי הדברים שמתים נמתימן
מסיי והיתה האש מלחך
כביבתי מלחתי ומסיי
נתימן מסיי לא כלשם
אמר לון אבוי הויל וכו':
(16) בא"ד שרף את אדם
שנטל כנים: (17) בא"ד והיה
אחיו המין משפעה נטפה
בעננה: (18) נ"ב פירוש כלשם של
עננה: (19) בא"ד דומה
שמתוך משונה נפטר רבי מן
דקדוניה ירדה אש מן
השמים וספרא את קבור
ואמרי ליה לרבי מאיר הא
קבורא דרבך אייךך מה
עבד אחא וקא פריס:
(20) בא"ד טוב ה' ללל ואש
לא מ"ל ויזית יגאל למחך:
(21) בא"ד אמרו ליה ל"מ
לון אמרו וכו' אמר לון אנא
מקרינ לרבי קדמי:

לעיו רש"י

בשטרנאריי... פ"ח.

יכול אני לבעול. שהיה בקי בהטייה וזו נמי נבעלת כן: כאלמכטי.
כלי שרומזין בו כל הגוף וי"ל שהטייה שם אדם שכנת זרע ונכנס
במעיה: מעיקרא. כשיצאת מן האדם: מאין ולאין. מאין מנה ואין
לכך טעמו: לוספ הייסי. מתכוון הייתי במעשה בראשית: ואין
בינין. במקום חינוך מקום קשר
סיפת הקטע בקרקע: גורא דגמלא.
כשמסדרין לוחין של גשר זו אלל זו
אי אפשר שלא תהא ריח בינתיים וכן
גלמי וכן כסי: ססופין. כסופין:
אחר קילץ נטישות. קלקל ועוית
נכנס לפרדם ומקלץ הנטיעות.
ולפי שדימה אופן נחמלת הדברים
לנכנס לפרדם נקט לשנא קילץ
נטיעות: לא עמידה לא גרמין:
לא עורף. דכלל לדין יש להס פניס:
עטוי. עיפות: פולסי. מכת מקל
כשטואלד"י: פוגלא. לנין: ממישרא.
ענוה: ונוסין לאבדן. על ידי שכמה:
י

יכול אני לבעול כמא בעילות אלא דם אם
דלמא דשמואל לא שכיחא אמר להו
דשמואל לא שכיח * (6) וחיישין שמואל באמבטי
עיברה והאמר שמואל * כל שכבת זרע
שאינו יורה כחץ אינו מזרעה * (6) מעיקרא נמי
יורה כחץ הוה ת"ר * מעשה ברבי יהושע
בן חנניה שהיה עומד על גב מעלה בהר
הבית וראהו בן זומא ולא עמד מלפניו אמר
לו מאין ולאין בן זומא אמר לו צופה הייתי
בן מים העליונים למים התחתונים ואין בין
זה לזה אלא שלש שאצבעו בלבד שנאמר
יורוח אלהים מרחפת על פני המים כינה
שמרחפת על בניו ואינה נוגעת אמר להן

רבי יהושע לתלמידיו עדיין בן זומא מבחיץ מכדי ורוח אלהים מרחפת על
פני המים אימת הוי ביום הראשון הברלה ביום שני הוא דהואי דכתיב
יודי מבדיל בין מים למים וכמה אמר רב אחא בר יעקב כמלא נימא ורבנן
אמרי כי גורא דגמלא מר זוטרא ואיתימא רב אסי אמר כתיב גלמי דפריסי
אהרדי ואמרי לה כתיב כסי דסחיפי אהרדי אחר קיצין בנטיעות עליו הכתוב
אומר י אל תתן את פיך לחטיא את בשרך מאי היא חווא מיטטרון דאתיהבא
ליה רשותא * (1) למיתב למיכתב וכוותא דישיראל אמר גמירא * דלמעלה לא הוי
לא ישיבה ולא תחרות ולא עורף ולא עיפוי שנא חס ושלום ב' חיותיה
(2) הן אפקורא ומיטטרון ומחיוהו שיתון פולסי דגורא א"ל מ"ש כ' חיותיה
לא קמת מקמיה איתיהבא ליה רשותא למימחך וכוותא דאחר דארתה
בת קול ואמרה ישובו בניים שובבים חוץ מאחר * (3) אמר הוואיל ואימירד
הווא גברא מהווא עלמא ליפוק ליתהני בהאי עלמא נפק אחר לתרבות
רעה נפק אשכח זונה תבעה אמרה ליה ולאו אלישע בן אבוייה את * (4) עקר
פוגלא ממישרא בשבת ויהב לה אמרה אחר הוא שאל אחר את ר"מ לאחר
שיצא לתרבות רעה א"ל מאי דכתיב * גם את זה לעומת זה עשה האלהים
אמר לו כל מה שכרא הקב"ה * (5) ברא כנגדו ברא הרים ברא גבעות ברא ימים
ברא נהרות אמר לו ר"ע רבך לא אמר כך אלא ברא צדיקים ברא רשעים
ברא גן עדן ברא גיהנם כל אחד ואחד יש לו ב' חלקים אחד בגן עדן
ואחד בגיהנם וזה צדיק נטל חלקו וחלק חברו בגן עדן נתחייב רשע נטל
חלקו וחלק חברו בגיהנם אמר רב מרשיא מאי קראה גבי צדיקים
כתיב * לכן בארצם משנה יירשו גבי רשעים כתיב * ומשנה שברון שברם
שאל אחר את ר"מ לאחר שיצא לתרבות רעה מאי דכתיב * לא יערכנה
זהב וזוכיות ותמורתה כלי פז אמר לו * אלו דברי תורה שקשין לקנותן
ככלי זהב וכלי פז * ונוהוין לאבדן ככלי זוכיות * (6) אמר לו ר"ע רבך לא אמר
כך אלא מה כלי זהב וכלי זוכיות * (7) אע"פ שגשברו יש להם תקנה אף
ת"ח אע"פ שסרח יש לו תקנה אמר לו אף אתה חוזר כך אמר לו * כבר
שמעתי מאחורי הפרגוד שובו בניים שובבים חוץ מאחר ת"ר מעשה באחר
שהיה רוכב על הסוס בשבת והיה רבי מאיר מהלך אחריו ללמוד תורה
מפיו * (8) אמר לו מאיר חוזר לאחרך שכבר שיערתי בעקבי סוסי עד כאן תחום
שבת א"ל אף אתה חוזר כך א"ל ולא כבר אמרתי לך כבר שמעתי מאחורי
לינוקא פסוק לי פסוקך אמר לו * אין שלום אמר ה' לרשעים עייליה לבי
כנישתא אחריתי א"ל לינוקא פסוק לי פסוקך אמר לו * כי אם תכבסי בנתר
ותרבי לך בורית נכתם עונך לפני עייליה לבי כנישתא אחריתי א"ל
לינוקא

דומה לילה והיה צנוקר לעולם הנא אם יגאלך טוב יגאל זה הקדוש ברוך הוא שנאמר טוב ה' לכל (הפס' קמה) * (9) יגאל ואם לא
יחסן לגאלך וגאלתיך אני אמרו ליה * (10) אין [אמרין] לך כהיה עלמא למאן את צעי למקרה קדמייתא לאבדך או לרבך אמר לון מיקרב
לרבי קדמי ונתר כן לאבא א"ל ושמעין לך א"ל ולא כן נתנין * מילין מיק הספר עם הספר מילין אלישע בזכות מורתו:
הא

תורה אור השלם

1. והאין יתה תרו ונתר
והשך על פני תרום ורוח
אלהים מרחפת על פני
המים: כראשיה א כ
2. ויאמר אלהים ידי קרעי
בתוך הקים ויהי מבריל בין
מים למים: כראשיה א
3. אל תתן את פיך לחטיא
את בשרך ואל תאמר לפני
המלאכי כי שגגה היא לפני
ימצי האלהים על קולך
ותכל את מעשה ידך:
4. שובו בניים שובבים נאם
י כי אנכי בעלתי בבם
ולקחתי אתכם אחר מעיר
ושנים עשר שנה וירבאתי
אתכם בני: ירמיהו ג י
5. ביום טובה יהיה טוב
וביום קצף רעה את נא זה:
למען זה עשה האלהים
על דברת שלא ימצא
הקדס אחריו מנומה:
6. תחת כשתבם משנה
ובלעה ירת חלקם לכן
בארצם משנה יירשו
שמחה עלם תהיה להם:
עשיהו א כ
7. יבשו דרפי ואל אבשה
אני יתרו מזה ואל אחתה
אני תביא עליהם יום קצף
ומשנה שברון שברם:
ירמיהו ז י
8. לא יערכנה קנה וזוכיות
ותמורתה כלי פז:
איוב כה ז
9. אין שלום אמר לו
לרשעים: ישיהו כח כ
10. כי אם תכבסי בנתר
ותרבי לך בורית נכתם עונך
לפני נאם אחרתי אלהים:
ירמיהו ז ככ

גליון הש"ס

גם' וחיישין שמואל באמבטי
עיקרה. שין משנה למתן פסוק
מל' אשמת הלכה ד יס"ו
מהל' אינ' ג' י:

מוסף רש"י

וניחין לאבדן ככלי
זוכיות. לא שאין להם תקנה
(שם להם תקנה להסין ולחזור
ולעשות מהן לל' אלא
שנספדין לשתתן ואין מתקיימן
הסודין צא...)

רבינו חננאל

רבין דהוא למטטרון
דאיתיהבא ליה רשותא חדא
ששתא למיכר למכבב וכווא
דישראל אמר מירי דלמעלה
באותו מקום אין שם ישיבה
שלא שתי רשותא הן. יצאה
בת קול ואמרה שובו בניים שובבים חוץ מאחורי רשותא חדא
חיו שיש עליו דין אלא להראות לאלישע שיש לו ארון שהוא עליו זה שאמר אחר משום ר' עקיבא כי רשע מתיירב בנייהם חלקו וחלק הצדיק והצדיק וזכה בני"ע חלקו וחלק הרשע ואסמכוהו קראו זה לכן בארצם משנה
יירשו ומשנה שברון שברם. ד"א לאו דסבכא הן וקרא מדרש הוא ולא עיקר. מיהו אית לן למימר שהמחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה ועונו גדול מאד הוא ועליו ועל כיראם בו נאמר ומשנה שברון